

Titulli i lëndës: NORMË E SHQIPES SË SHKRUAR

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë, Dega e Gjuhës Shqipe
Titulli i lëndës:	Normë e shqipes së shkruar
Niveli:	BA (Baçelor)
Statusi i lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti I Semestri I
Numri i orëve në javë:	2+4
Kreditë ECTS:	6 ECTS
Koha / Vendi:	E enjte, 13:00-14:30 Salla 76
Mësimdhënësi:	Prof. ass. dr. Shpëtim Elezi
Të dhënat kontaktuese:	shpetim.elezi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda <i>Norma e shqipes së shkruar</i> ofron bazën e drejtshkrimit të gjuhës standarde shqipe, siç janë parimet dhe rregullat e drejtshkrimit të saj. Ky kurs u ofron studentëve shpjegimet dhe sqarimet e nevojshme teorike lidhur me përvetësimin dhe aplikimin në praktikë të rregullave të drejtshkrimit të gjuhës standarde shqipe. Ligjërimi me shkrim është i nevojshëm për të gjithë për nevoja akademike dhe profesionale, andaj për të shkruar korrekt dhe pa gabime drejtshkrimore është e domosdoshme që të mësohen rregullat drejtshkrimore të shqipes standarde, qofshin ato të natyrës fonetike, morfologjike, sintaksore dhe leksikore. Kursi përfshin edhe përdorimin korrekt të shenjave të pikësimit.
Qëllimet e lëndës:	Ky kurs ka për qëllim ngritjen e nivelit dhe kulturës së shkrimit të studentëve në shqipen standarde lidhur me planifikimin dhe hartimin e shkrimit, përdorimin korrekt të normës gjuhësore në të gjitha rrafshet dhe nivelet e gjuhës, si në aspektin drejtshkrimor, fonetik, gramatikor, leksikor, stilistik dhe të shenjave të pikësimit. Po ashtu kursi ka për qëllim që studenti të arrijë të identifikojë, të korrigojë, të shpjegojë e të zbatojë rregullat drejtshkrimore të shqipes standarde, si dhe të hartojë tekste të ndryshme (ese, seminare, diploma, hulumtime etj.) në përputhje me këto rregulla gjuhësore dhe teknika të shkrimit.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Pas përfundimit të këtij kursi, studenti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikon gabimet drejtshkrimore e gjuhësore në tekste; • Zbaton rregullat drejtshkrimore e gjuhësore në shkrime; • Shpjegon rregullat drejtshkrimore dhe gjuhësore në përgjithësi; • Analizon rregullat duke u bazuar në parime të ndryshme të drejtshkrimit; • Harton tekste në përputhje me rregullat gjuhësore dhe me teknikat e të shkruarit; • Rekomandon lidhur me rregullat drejtshkrimore e

Ngarkesa e studentit (duhet të jetë në përputhje me rezultatet e nxënies së studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë / Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	22.5
Ushtrime	4	15	45
Përgatitje për test intermediar	3	4	12
Konsultime me mësimdhënësin	10 min	15	2.5
Testi, punimi i seminarit	2	2	4
Detyrë shtëpie	1	15	15
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja për provimin final	3	4	12
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2	4
Projektet, prezantimet, etj.	10 min	15	2.5
Totali			149.5 orë 149.5:25=5.98 6 ECTS

Metodat e mësimdhënies:	<p>Mësimi realizohet nëpërmjet ligjëratave që ofrojnë bazën teorike dhe ushtrimeve që ofrojnë bazën praktike në klasë si dhe me detyra të vazhdueshme në shtëpi.</p> <p>Mësimdhënia gjatë ligjëratave do të jetë e organizuar nëpërmjet një diskutimi interaktiv për tema të caktuara. Gjatë ushtrimeve mësimdhënia është e orientuar nga studentët, ndërsa mësimdhënësi e kontrollon rrjedhën e orës dhe të shpjegimit të koncepteve të diskutueshme e të paqarta.</p> <p>Studentët kanë punime seminari e punime me shkrim të kryera në mënyrë të pavarur e individuale, por bëjnë edhe punë në çifte e në grupe, shkrime tekstesh e hulumtime, si dhe përmes projekteve e prezantimeve, duke nxitur debate e diskutime.</p>
Metodat e vlerësimit:	<p>Kufiri i kalueshmërisë është 61%.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vijueshmëria dhe angazhimi (L+U)10% - Detyrat në klasë dhe në shtëpi (U) 10% - Kolokuiumi I 40% - Kolokuiumi II 40% <p>Gjithsej 100%: 61-68% (nota 6), 69-76 (7), 77-84 (8), 85-92 (9), 93-100 (10).</p> <p>Shënim. Në çdo testim (kolokuium a provim), pyetja e parë, që është një tekst me numër të caktuar gabimesh drejtshkrimore, ka karakter eliminues.</p>
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shpëtim Elezi, Norma e shqipes së shkruar. Prishtinë: Albas, 2025. 2. Drejtshkrimi i gjuhës shqipe. Tiranë: ASHSH, 1973. (Shkarko në: https://www.shkenca.org/index.php/gjuhe-shqipe/18-drejtshkrimi/51-drejtshkrimi-i-gjuhes-shqipe)
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fjalori drejtshkrimor i gjuhës shqipe. Tiranë: ASHSH, 1976. 2. Rregullat e pikësimit në gjuhën shqipe. Tiranë: ASHSH, 2002. 3. Shqipja standarde sot (Konferencë shkencore me rastin e 50-vjetorit të Kongresit të Drejtshkrimit). Prishtinë: ASHAK, 2023. 4. A. Dhrimo, R. Memushaj, Fjalor drejtshkrimor i gjuhës shqipe, Tiranë: Infobotues, 2011. 5. Bardh Rugova, Ideologjia e gabimit gjuhësor, Prishtinë: ASHAK, 2021. 6. Fadil Sulejmani, Praktikum i gjuhës shqipe, Prishtinë, 1981 7. Fjalor i shqipes së sotme, Tiranë: ASHSH, 2006. Shih në: www.fjalorthi.com 8. Gramatika e gjuhës shqipe, 1, 2, Tiranë: ASHSH, 2002. 9. Gjovalin Shkurtaj, Kultura e gjuhës, Tiranë, 2006. 10. Gjovalin Shkurtaj, Si të shkruajmë shqip? Tiranë: Toena, 2008. 11. Gjuha jonë (revistë e botuar nga IGJL në Tiranë).

12. Gjuha letrare për të gjithë, Tiranë, 1976.
13. Gjuha shqipe (revistë e botuar nga IA në Prishtinë).
14. Isa Bajçinca, Shqipja standarde dhe probleme rreth saj. Prishtinë, 2016.
15. Kongresi i drejtshkrimit të gjuhës shqipe. Tiranë: ASHSH, 1973.
16. Kristina Jorgaqi, Sportel i hapur i shqipes, Tiranë: Ombra GVG, 2008.
17. Propozime për drejtshkrimin (1976-2014), I, II. Shkup, 2022.
18. Rami Memushaj, Shqipja standarde, Tiranë: Toena, 2004.
19. Rexhep Ismajli, Drejtshkrimet e shqipes, Prishtinë: ASHAK, 2005.
20. Rexhep Ismajli, Gjuhë standarde dhe histori identitetesh, Tiranë: ASHSH, 2005.
21. Rregullat e drejtshkrimit të shqipes (Projekt). Prishtinë: UP, 1967.
22. Shpëtim Elezi, Çështja e shumësit me -nj, -inj, -enj në sistemin emëror të shqipes standarde. Në "Albanologji", nr. 2, IAP, Prishtinë, 2012.
23. Shpëtim Elezi, Përdorimi i shqipes standarde nga mësimdhënësit e ciklit fillor. Në "Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare, nr. 34/1, Fakulteti i Filologjisë, Prishtinë, 2015.
24. Shpëtim Elezi, Rreth thjeshtimit të rregullave në normën e shqipes standarde. Në: Shqipja standarde sot". Prishtinë: ASHAK, 2023.
25. U. Eco, Si bëhet një punim diplome. Tiranë: botime përpjekja, 1997.
26. Zijadin Munishi, Zgjedhimi i foljeve, Prishtinë: Artini, 2013.

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Procesi i të shkruarit; Planifikimi i shkrimit; Teksti; Paragrafi; Citimet dhe shënimet; Redaktimi dhe korrektimi
Java 2:	Historia e shkrimit; Historia shqipes standarde; Gjuha standarde shqipe; Nocionet <i>gjuhë standarde – gjuhë letrare</i> ; Veçoritë e shqipes standarde; Parimet dhe rregullat e drejtshkrimit të shqipes standarde; Zbatimi i tyre
Java 3:	Gjuha standarde dhe dialektet; Faktorë gjuhësorë dhe jashtëgjuhësorë me ndikim në përvetësimin dhe zbatimin e normës së shqipes së shkruar
Java 4:	Emri: gjinia, trajta, rasa dhe shumësi i emrave
Java 5:	Përemrat dhe përdorimi i tyre
Java 6:	Folja dhe shkrimi i formave foljore
Java 7:	Çështje sintaksore: Rendi dhe përshtatja e gjymtyrëve në fjali; Kalket sintaksore (<i>KOLOKUIUMI 1</i>)
Java 8:	Drejtshkrimi i zanoreve, Grupe dhe takime zanoresh
Java 9:	Drejtshkrimi i zanores ë: e theksuar, e patheksuar (paratheksore, pastheksore: jofundore e fundore)
Java 10:	Shkrimi i bashkëtingëlloreve; Grupe dhe takime bashkëtingëlloresh
Java 11:	Përdorimi i shkronjës së madhe
Java 12:	Shkrimi i fjalëve njësh, ndaras dhe me vizë në mes
Java 13:	Përdorimi dhe drejtshkrimi i nyjave të përparme, i pjesëzave dhe i parafjalëve të përsëritura
Java 14:	Shenjat e pikësimit; Apostrofi; Shkrimi i datave
Java 15:	Përdorimi i leksikut (<i>KOLOKUIUMI 2</i>)

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

Studentët janë të obliguar t'i vijojnë me rregull ligjëratat dhe ushtrimet. Nuk lejohen më shumë se tri mungesa gjatë semestrit. Detyrat që dalin nga orët e mësimit janë të obligueshme dhe pjesë e vlerësimit të përgjithshëm të studentit. Plagjiatura dhe kopjimi në provime dhe punimet e tjera me shkrim janë të dënueshme në përputhje me masat disiplinore që parashihen në rregulloret e UP-së. Sjellja e mësimdhënësit dhe e studentëve bazohet në kodin e mirësjelljes dhe të etikës në kuadër të UP-së.